

חוק עזר לתל-אביב-יפו (פתיחתן וסגירתן של חנויות), התש"ם - 1980

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 250 ו- 251 לפקודת העיריות מתקינה מועצת עיריית תל-אביב-יפו חוק עזר זה:

הגדרות	1.	בחוק עזר זה –
		"אזור" – לפי סימונו על גבי המפה שבפרט 6 לתוספת הראשונה;
		"בית מרקחת" – כהגדרתו בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 ¹ ;
		"בית קפה" – לרבות מסעדה, בר, חנות לממכר גלידה וכל בית אוכל אחר הטעון רישוי לפי חוק רישוי עסקים תשכ"ח-1968, למעט שירותי הארחה והלנה של בית מלון;
		"בעל" – אחד או יותר מאלה: (1) בעל העסק; (2) מנהל העסק למעשה; (3) האחראי לעסק;
		"חנות" – לרבות בית מסחר, קיוסק, חנות נוחות, מרכול, עינוג ציבורי, בית מלאכה או בית חרושת, ולמעט בית קפה ושירותי הארחה והלנה של בית מלון;
		"חנות נוחות" – חנות בתחנת דלק שבה מצויים המשאבות, מרכז ההפעלה וקופות התשלום של התחנה;
		"ימי שבת ומועדי ישראל" – כל שבתות השנה ומועד ישראל כדלקמן: (1) ראש השנה (2 ימים); (2) יום הכיפורים; (3) ראשון של סוכות ושמיני עצרת; (4) ראשון ושביעי של פסח; (5) חג השבועות;
		שבתות ומועדי ישראל תחילתם עם תחילת שקיעת החמה בערבים שלפניהם וסיומם עם סיום שקיעת החמה במוצאי השבת או החג;
		"מועצה" – מועצת עיריית תל אביב-יפו;

פורסם בק"ת 4116, התש"ם, עמ' 1448;
תוקן: ק"ת-חש"ם 271, התשמ"ה, עמ' 254; ק"ת-חש"ם 325, התשמ"ז, עמ' 185; ק"ת-חש"ם 337, התשמ"ז, עמ' 378;
ק"ת-חש"ם 384, התשמ"ט עמ' 6; ק"ת-חש"ם 393, התשמ"ט עמ' 209; ק"ת-חש"ם 424, התש"ן, עמ' 235;
ק"ת-חש"ם 489, התשנ"ב, עמ' 538; ק"ת-חש"ם 618, התש"ס, עמ' 152; ק"ת-חש"ם 697, התשס"ז, עמ' 26;
ק"ת-חש"ם 717, התשס"ח, עמ' 230; ק"ת-חש"ם 828, התשע"ה 359, ק"ת-חש"ם 883, התשע"ז 698.

"מרכולי" - כהגדרתו בפרט 4.7ב שבתוספת לצו, לרבות "קיוסק" כהגדרתו בפרט 4.7א שבתוספת לצו, ובלבד ששטח המכירה שלהם אינו עולה על 500 מ"ר;

"עינוג ציבורי" - כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, לרבות המקום שבו מתקיים העינוג הציבורי;

"צו" - צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013;

"ראש העירייה" - ראש עיריית תל אביב-יפו או מי שהסמיך בכתב לענין חוק עזר זה;

שבת ומועדי ישראל (א) 2. בכפוף לאמור בסעיפים קטנים (ג), (ד) ו-(ה) לא יפתח בעל חנות או בית קפה את עסקו ולא יחזיקו פתוח בימי שבת ומועדי ישראל אלא בהיתר מיוחד של המועצה, כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) המועצה רשאית להעניק היתר מיוחד, אם הוכיח הבעל שאינו יהודי וכי הוא סוגר את עסקו בכל יום מנוחה שבועי של עדתו; היתר כאמור יכול להינתן בתנאים כפי שתמצא המועצה לנכון.

(ג) בעל בית קפה רשאי לפתחו בימי שבת ומועדי ישראל פרט ליום הכיפורים, ולהגיש ארוחות ללקוחותיו בשטח העסק בלבד.

(ד) בימי שבת ומועדי ישראל, למעט יום הכיפורים, לא יפתח אדם ולא ירשה למי שפועל מטעמו, לפתוח עינוג ציבורי אלא לשם פעולות תרבות וחינוך.

(ה) ביום הכיפורים לא יפתח אדם ולא ירשה למי שפועל מטעמו, לפתוח חנות או בית קפה.

(ו) בית מרקחת יהיה פתוח בימי שבת ומועדי ישראל אך ורק לפי תורנות שתיקבע כדין.

(ז) על אף האמור בסעיף זה, פתיחה של חנויות כאמור להלן ובתנאים להלן מותרת רק אם נתן ראש העירייה היתר לכך (להלן-היתר שבת וחג); היתר שבת וחג יינתן לתקופה של שנתיים, ויהיה אישי ובלתי ניתן להעברה. ראש העירייה רשאי להתנות תנאים בהיתר, לבטלו או להתלות את תוקפו, כפי שימצא לנכון, כדי לשמור על איכות הסביבה או כדי למנוע מטרד:

(1) בעל חנות נוחות רשאי לפתחה בימי שבת ומועדי ישראל פרט ליום הכיפורים;

(א1) מבלי לגרוע מהאמור בפסקה (1), בעל מרכול רשאי לפתחו בימי שבת ומועדי ישראל פרט ליום הכיפורים באזורי העיר, ובלבד שסך כל היתרי השבת והחג שיהיו בשימוש בכל אזור לא יעלה על המכסה שנקבעה לאותו אזור כמפורט בפרט 2 לתוספת הראשונה;

(2) בעל חנות, למעט חנות נוחות ומרכול, רשאי לפתחה בימי שבת ומועדי ישראל פרט ליום הכיפורים, החל משעה 10 בבוקר עד סיומם, אך ורק במקומות כמפורט בפרט 1 לתוספת הראשונה.

(ח) אופן מתן היתר שבת וחג לפתיחת מרכול באזורי העיר ותנאיו, יהיו לפי האמור בסעיף 5א; סעיפים 5א(ב), (ג) ו-(ה) יחולו, בשינויים המחויבים, על כל היתר שבת וחג מכוח סעיפים קטנים ז(1) ו-(2).

(ט) מועצת העירייה רשאית להוסיף או לגרוע מפרטים 2 עד 4 שבתוספת

הראשונה לפי הצעת ראש העירייה אשר תתבסס על שינוי הנוגע לעניין.

- שעות פתיחה של חנויות ובתי קפה בימי חול 3. בכפוף לאמור בסעיפים 2 ו-6 –
- (1) לא יפתח בעל חנות, למעט עינוג ציבורי, את עסקו ולא יחזיקו פתוח בין השעות 9 בערב לבין 5 בבוקר, אלא אם בידי בעל העסק היתר מאת ראש העירייה המתיר לו לפתוח את העסק עד לשעה מאוחרת יותר (להלן-היתר לילה);
- (2) לא יפתח בעל בית קפה או עינוג ציבורי ולא יחזיקו פתוח בין השעות 12 בלילה ו- 5 בבוקר, אלא אם בידו היתר לילה.
- היתר לילה 4. (א) היתר לילה יינתן לתקופה של שישה חודשים לפחות אך לא יותר משנה וראש העירייה רשאי להתנות תנאים בהיתר, לבטלו או להתלות את תוקפו, כפי שימצא לנכון, כדי לשמור על איכות הסביבה או כדי למנוע מטרד. על אף האמור, רשאי ראש העירייה ליתן היתר לילה זמני לתקופה של שלושה חודשים (להלן-היתר לילה זמני).
- (ב) בקשה להיתר לילה תיבחן על בסיס מפה, המתארת את שעות הפעילות של עסקים ברחבי העיר בהתאם למקום הימצאם. המפה תותווה על ידי ראש העירייה, בהתייעצות עם ועדת ההנהלה שמונתה לפי סעיף 147 לפקודת העיריות, והיא תהיה מופקדת לעיון הציבור במשרדי האגף לרישוי עסקים של העירייה.
- אגרה 5. בעד היתר לילה תשולם אגרה כמפורט בתוספת השנייה; האגרה תחושב לפי שטח העסק, סוגו ושעות פעילותו; לעניין זה "שטח העסק" – שטחו של העסק, כפי שאושר לצורך רישיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, ובנוסף לו השטח שבגינו ניתן לאותו עסק היתר להצבת שולחנות וכסאות לפי חוק העזר לתל אביב-יפו (שמירת הסדר והניקיון), התש"ס-1980.
- היתר לפתיחת 5.A. (א) אחת לשנתיים, החל במועד פרסומו של חוק עזר זה עד ה 1 בנובמבר 2017, יפרסם ראש העירייה באתר האינטרנט של העירייה את המועד להגשת בקשות לקבלת היתרי שבת וחג לפתיחת מרכול מתוך המכסות שבפרט 3 בתוספת הראשונה (להלן בסעיף זה-היתר לפתיחת מרכול); נוסף על האמור, ראה ראש העירייה כי קיים צורך למלא את המכסות שנקבעו, אחת או יותר, כמפורט בפרט 2 לתוספת הראשונה, רשאי הוא בכל מועד אחר לתת היתר לפתיחת מרכול; לצורך כך, נוסף על הפרסום באתר האינטרנט של העירייה כאמור, ישלח ראש העירייה הודעה לבעלי מרכולים באזורים הנוגעים לעניין שאין להם היתר לפתיחת מרכול.
- (ב) המבקש לקבל היתר לפתיחת מרכול, יגיש לראש העירייה, עד למועד שנקבע בהודעה הנזכרת בסעיף קטן (א), בקשה על גבי טופס הבקשה שתפורסם באתר האינטרנט של העירייה, לאחר שמולאו בו כל הפרטים הנדרשים וצורפו אליו כל המסמכים הנדרשים.
- (ג) ראש העירייה רשאי לפסול בקשה להיתר לפתיחת מרכול אם לא נכללו בה כל הפרטים הנדרשים או לא צורפו אליה כל המסמכים הנדרשים או שהיא אינה תואמת את הוראות חוק עזר זה או אם המרכול שפתיחתו מבוקשת בשבת נמצא בסמוך לבית כנסת פעיל או עלול לפגוע באופי הסביבה שבה פתיחתו מבוקשת או בצביונה, לרבות בשל צביון דתי או העדר פעילות מסחרית אחרת בשבת.
- (ד) עלה מספר הבקשות להיתר לפתיחת מרכול באזור מסוים, על המכסה שנקבעה לאותו אזור בפרט 3 בתוספת הראשונה (להלן בסעיף קטן זה-המכסה), יחולו ההוראות האלה:

(1) (א) מתוך המכסה שנקבעה לכל אזור בפרט 3 בתוספת הראשונה, יוקצה רבע מההיתרים למבקשים היתרים לפתיחת מרכולים כהגדרתם בפריט 4.7 ב לתוספת לצו ששטח המכירה שלהם הוא 150 מ"ר או יותר (להלן בסעיף קטן זה-מבקשים גדולים);

(ב) עלה מספר הבקשות להיתר לפתיחת מרכול של מבקשים גדולים על ההקצאה למבקשים גדולים כאמור בפסקת משנה (א), יערוך ביניהם ראש העירייה הגרלה;

(ג) עלה מספר הבקשות להיתר לפתיחת מרכול של מבקשים גדולים על ההקצאה למבקשים גדולים כאמור בפסקת משנה (א), אך לא יותר מכפל ההקצאה, והתקבלה הסכמת רוב המבקשים הגדולים לקביעת תורנות, יקבע ביניהם ראש העירייה תורנות;

(2) (א) מתוך המכסה שנקבעה לכל אזור בפרט 3 בתוספת הראשונה, יוקצו כלל ההיתרים במכסה שלא ניתנו לפי פסקה (1) למבקשים היתרים לפתיחת מרכולים ששטח המכירה שלהם אינו עולה על 150 מ"ר (להלן-מבקשים קטנים);

(ב) עלה מספר הבקשות להיתר לפתיחת מרכול של מבקשים קטנים על ההקצאה למבקשים קטנים כאמור בפסקת משנה (א), יערוך ביניהם ראש העירייה הגרלה;

(ג) עלה מספר הבקשות להיתר לפתיחת מרכול של מבקשים קטנים על ההקצאה למבקשים קטנים כאמור בפסקת משנה (א), אך לא יותר מכפל ההקצאה, והתקבלה הסכמת רוב המבקשים הקטנים לקביעת תורנות, יקבע ביניהם ראש העירייה תורנות;

(3) הגרלה לפי פסקאות (1)(ב) ו-(2)(ב) תיערך בתוך 30 ימים מהמועד שנקבע להגשת בקשות להיתר;

(4) לוח תורנויות לפי פסקאות (1)(ג) ו-(2)(ג) יפורסם באתר האינטרנט של העירייה בתוך 30 ימים מהמועד שנקבע להגשת בקשות להיתר לפתיחת מרכול, וכן יוצג בכל מרכול הכלול בלוח התורנויות;

(5) למבקש היתר לפתיחת מרכול שיימצא ברחובות מסחריים המפורטים בפרט 4 לתוספת הראשונה או במרכז מסחרי שכונתי תינתן עדיפות בהגרלות לפי סעיף זה; לעניין סעיף קטן זה, "מרכז מסחרי שכונתי"-מרכז הכולל חמש חנויות לפחות במבנה אחד;

(6) למבקש היתר לפתיחת מרכול שיימצא בצירים המרכזיים המפורטים בפרט 5 לתוספת הראשונה תינתן עדיפות מיוחדת בהגרלות לפי סעיף זה, אשר תעלה על העדיפות שתינתן לפי פסקה (5).

(7) מרכול שיימצא ברחוב החוצה רחוב מסחרי או ציר מרכזי כמפורט בפסקאות (5) ו-(6) ושמרחקו מהרחוב המסחרי או מהציר המרכזי לא יעלה על 50 מטרים ייחשב כמצוי באותו רחוב מסחרי או ציר מרכזי;

(8) ראש העירייה יקבע את הנוהל שלפיו ייערכו הגרלות לפי סעיף זה ויפרסמו באתר האינטרנט של העירייה; הנוהל יכלול גם כללים לאופן מתן עדיפויות לפי פסקאות (5) עד (7).

(ה) ראש העירייה רשאי להתנות תנאים בהיתר לפתיחה בשבת, לבטלו או להתלות את תוקפו, אם לדעתו פתיחת המרכול בשבת ובמועדי ישראל יוצרת מטרד או פוגעת באיכות הסביבה או מהווה הפרעה בלתי סבירה לתושבים המתגוררים בסמוך למרכול, או אם ימצא שמתקיימות הנסיבות שעל פיהן רשאי הוא לפסול מועמדות לפי סעיף קטן (ד), או אם ימצא כי בעל ההיתר אינו מנצל את ההיתר שקיבל, או שהוא מפעיל את המרכול שלא לפי סדר התורנות או שהוא מפר את תנאי ההיתר לפתיחה בשבת; בהפעלת סמכותו לפי סעיף קטן זה יתחשב ראש העירייה, בין השאר, באופי הסביבה הסמוכה למרכול ובאופי השבת כיום מנוחה.

(ו) ביטל ראש העירייה היתר על פי סעיף קטן (ה): אם התקיימה הגרלה, יינתן היתר לפתיחת מרכול למבקש ההיתר הבא שעלה בהגרלה אחרי המבקש שזכה בהיתר שבוטל; אם נקבעה תורנות, יתוקן לוח התורנויות.

סייגים 6. על אף האמור בסעיף 3 ובכפוף לאמור בסעיף 2 –

(1) מותר לבעל איטליז וכל חנות בשוק, אך למעט חנות הנמצאת מסביב לשוק, להחזיק את עסקו פתוח בכל יום ה' עד שעה 9 בערב, ובימי א' עד ד' עד שעה 8 בערב;

(2) בימי חול שלפני ערב חג ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 1, מותר לבעל חנות, למעט עינוג ציבורי ולמעט בית מלאכה, להחזיק את עסקו פתוח עד שעה 10 בערב;

(3) מותר לבעל בית מרקחת להחזיק את עסקו פתוח –

(א) בימי חול עד שעה 8 בערב;

(ב) בכל עת אם בית המרקחת אותה שעה בתורנות כדין;

(4) מותר לבעל של עסק המצוי בתוך בנין של בית מלון והמשתלב אתו, להחזיק את עסקו פתוח בימי חול בכל שעות היממה.

צום ט' באב וערבי ימי זיכרון 7. על אף האמור בחוק עזר זה, בערב צום ט' באב יהיה סגור כל בית קפה ועינוג ציבורי משעה 7 בערב ועד שעה 5 בבוקר. (א)

(ב) בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה, כהגדרתו בחוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, תשי"ט-1959, ובערב יום הזיכרון לחללי מלחמת הקוממיות וצבא הגנה לישראל, כהגדרתו בחוק יום הזיכרון לחללי מלחמת הקוממיות וצבא הגנה לישראל, תשכ"ג-1963, יהיה סגור כל בית קפה.

(ג) בימי הזיכרון כאמור בסעיף קטן (ב) יהיה סגור כל עינוג ציבורי במשך כל יום הזיכרון.

(ד) בעל בית קפה ובעל עינוג ציבורי יציג בכניסה לעסק, במקום נראה לעין, מודעה הכוללת את הוראות סעיף זה, באותיות עבריות הניתנות לקריאה נוחה; הודעה כאמור תוצג במשך 48 השעות הקודמות לערב יום זיכרון כאמור בסעיף קטן (ב) ועד לצאת יום הזיכרון.

איסור מכירת סחורות מבתי קפה בימי שבת ומועדי 8. אסור לכל אדם למכור בכל בית קפה סחורה לצריכה מחוץ לבית הקפה שאינה מוצרי מזון המוגשים במקום בימי שבת ומועדי ישראל, כאשר העסק פתוח לפי האמור בסעיף 2(ג).

ישראל

בטל.	.9	עונשין
חוקי העזר לתל אביב (פתיחתן וסגירתן של חנויות), 1937 – בטלים.	.10	ביטול
חוק עזר זה יחול על שטח מרחב התכנון המקומי הכולל את תחום עיריית תל אביב-יפו.	.11	תחולה

תוספת ראשונה

(סעיפים 2 ו-5א).

(1) רשימת מקומות (כפי שיסומנו במפות ה-GIS באתר האינטרנט של העירייה):

- (א) נמל תל אביב ומגרשי התערוכה הישנים;
- (ב) תחנת רכבת מנשיה;
- (ג) נמל יפו;

(2) מספר ההיתרים המרבי (המכסות):

מספר ההיתרים	תיאור	אזור
6	עבר הירקון המערבי	1
6	עבר הירקון המזרחי	2
45	הצפון הישן	3
11	הצפון החדש	4
37	מרכז העיר מערבי	5
5	מרכז העיר מזרחי	6
12	יפו	7
29	דרום העיר ממערב לאיילון	8
13	מזרח העיר	9

(3) רחובות מסחריים:

- אזור 1:** מעונות הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב.
- אזור 2:** ראול ולנברג, הברזל.
- אזור 3:** המלך ג'ורג'.
- אזור 4:** ארלוזורוב, ויצמן, יהודה המכבי, פנקס
- אזור 5:** הרברט סמואל, המלך ג'ורג', נחלת בנימין.
- אזור 6:** החשמונאים, יהודה הלוי, קרליבך.
- אזור 7:** בן צבי, הרצל, יפת, קיבוץ גלויות.
- אזור 8:** בן צבי, העלייה, הר ציון, הרצל, לוינסקי, נחלת בנימין, פלורנטין, קיבוץ גלויות, שלמה.
- אזור 9:** אצ"ל, ההגנה, השלום, יגאל אלון, לה גרדייה, לח"י, מח"ל.

(4) צירים מרכזיים:

אבן גבירול, אלנבי, בן יהודה, דיזינגוף, הירקון, שדרות ירושלים.

תוספת שנייה
(סעיף 5)

1. אגרה לחצי שנה בעד היתר לילה לבית קפה ועינוג ציבורי :

שעות פתיחה		שטח העסק
5:00 – 24:00	01:30 – 24:00	
סכום אגרה בשקלים חדשים	סכום אגרה בשקלים חדשים	
4,200	3,000	עד 120 מ"ר
6,600	4,200	מעל 120 מ"ר

2. אגרה לחצי שנה בעד היתר לילה לחנות, למעט עינוג ציבורי :

שעות פתיחה		שטח העסק
5:00 – 21:00	21:00 – 24:00	
סכום אגרה בשקלים חדשים	סכום אגרה בשקלים חדשים	
1,165	835	עד 100 מ"ר
1,835	1,165	מעל 100 מ"ר

3. בעד היתר לילה זמני תשולם מחצית האגרה האמורה בפרטים 1 ו-2 לעיל.

נתאשר

כ"ז בניסן תש"ס (13 באפריל 1980)

שלמה להט
ראש עיריית תל אביב-יפו

יוסף בורג
שר הפנים